

ИДИ ВАҲДАТИ МИЛЛӢ МУБОРАК!

Ворисони СИНО

*Бани одам азои яқдигаранд,
Ки қар-офаринит зи як-галдигаранд.*

НАШРИЯ-АЗ-МОҲИ-СЕНТЯБРИ
СОЛИ-1958
ЧОП-МЕШАВАД

Нишонаи электронӣ: vsino@tajmedun.tj Сомона: www.tajmedun.tj

№ 13 (2062) 26 ИЮНИ СОЛИ 2018

НАШРИЯИ Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ Ибни Сино

Сулҳ баҳорест, баҳор оварад

Сулҳу ваҳдату ҳамбастагиву иттиҳод миёни ҷомеа, баракати рӯзгору зиндагист. Сулҳ амсоли ниҳоли пурбор аст, ки аз меваи он тамоми мардум ком ширин мекунанд. Ваҳдату якпорчагӣ нурест, ки ба ҳар хонадон гармиву рушанӣ мебахшад. Барҳақ фармудаанд, ки **Чудодӣ то наафтад, дӯст қадри дӯст кай донад, Шикастаустухон донад баҳои мӯмийро.**

Воқеан ҳам ҳар кӣ замоне дур аз Ватан гаштаву азоби ҳичрон кашидааст, ба қадри Ватан хуб мерасад. Аммо он, ки побанди иеологияи бегона аст, бемореро менад, ки атрофиёро низ сироят кунонидаву билохира бо ранҷу дарду азият ба ҳалокат мерасад.

Солҳои навадум бар асари қудратталабии теъдоде аз пастфитрати мансабталош, садҳо нафар аз ҷавонону пирону занону духтарон ба ҳалокат расиданд ва теъдоди дигар фирорӣ дар ватану хорич аз он шуданд. Ҷанги ҳамдигаркуш дар шарқу ҷануби кишвар доман густурда мардумро навмеду парешонхотир гардониданд.

Роҳбарони муҳолифин ба Афғонистон фирор карда, он кишвари ҷангзадаро макони буду боши худ қарор дода, гаҳу ногаҳ амсоли гургони даранда аз он суи марз ба қаламрави Тоҷикистон хучум мекарданд ва дар қалби мардум даҳшату ваҳшатро ҷо дода буданд. Сарвари тоҷикон Эмомалӣ Раҳмон, ки дар Иҷлосияи 16-уми Шӯрои Олии Тоҷикистон Раиси Шӯрои Олии интиҳоб гардида буд, дар аввалин муроҷиати худ ба мардуми кишвар аз мин-

бари Иҷлосияи тақдирсоз ваъдаи қатъӣ дода буд, ки «Ман ба Шумо сулҳ меорам!». Ва ин шахсияти фарзона аввалин хишти таҳкурсии сулҳи тоҷиконро гузошт.

Воқеан ҳам Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон тавлидгари сулҳ на танҳо дар Тоҷикистон, балки дар тамоми ҷаҳон аст. Зеро таҷрибаи сулҳофаринии ўро ташкилоту созмонҳои байналмилалӣ мавриди омӯзиш қарор дода, онро чун намунаи ҷолиб дар тамоми кишварҳои ҷангзадаи ҷаҳон мавриди истифода қарор доданд.

Пешвои муаззамии миллат воқеан ҳам ба миллат умри дубора бахшид, миллатро аз вартаи нобудиву ҷаҳолат раҳо кард.

Чун мақсаду нияти Пешвои миллат ҳамчун оина софу беғаш буд, аз ин рӯ дар андак муддат Тоҷикистон ба по рӯст шуд. Тавре имрӯз бо чашми сармебинем, ин ҳама ободкорихову пешрафту шукуфоӣҳо маҳз аз ҳамон сулҳи ба дастомада, ки меъмори асосии он Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президентии мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аст, сарчашма гирифтааст.

Маҳз баракати ҳамон сулҳу ваҳдати бо хуни дил бадастомада аст, ки имрӯз мардуми кишвар хушу хурсандона қору зиндагӣ ба пеш бурда истодаанд.

А.Х.Абдурахимов,
ассистенти кафедраи
ҷарроҳии ҷоғу рӯй
н.и.т., досент

Конфронс бо 3 забон сурат гирифт

Бо ташаббуси кафедраи беҳдошти ҳифзи муҳити зист бо иштироки васеи устодони кафедра ва донишҷӯёни факултети НТҚ конференсияи илми-амалӣ бахшида ба соли рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои

мардумӣ баргузор гардид. Дар конференсия устодони кафедраҳои таҳассусии факултети НТҚ: беҳдошти муҳити зист, беҳдошт ва экология, эпидемиология ва деканати факултети НТҚ иштирок карданд.

Дар Конференсия донишҷӯёни курсҳои 3 ва 4 бо маърузаҳои худ дар мавзӯҳои сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ баромад намуданд. Бояд қайд кард, ки дар баробари донишҷӯёни ватанӣ, донишҷӯёни хоричӣ низ аз Ҷумҳурии Қирғизистон ва Афғонистон иштирок намуда, маъруза омода кардаанд. Дар Конференсия 15 маъруза шунда шуд. Зикр бояд кард, ки маърузаҳо бо 3 забон (давлатӣ, русӣ ва англисӣ) пешниҳод карда шудаанд.

Кафедраи беҳдошти муҳити зист

Воҳӯрӣ бо устодони собиқадор

Дар толори хониши хобгоҳи №5 воҳӯрии устодони донишгоҳ, собиқадорони меҳнат бо донишҷӯдухтарони тибқи квотаи Президентӣ баргузор гардид. Раиси Шӯрои бонувон Г.Б.Ҳочиева сараввал дар бораи ҳаёту фаъолияти устодони собиқадори донишгоҳ Усмонова Ҷамро Чурақуловна - дотсенти кафедраи дерматовенерология ва Қурбонава Мақсуда Боқиевна - дотсенти кафедраи биохимия ба ҳозирин маълумот дод.

Сипас, устодон дар бораи солимии оила, маърифати оиладорӣ, зани бомаърифат ҳамчун пояи мустақами оила, пӯшидани либосҳои тавсиявӣ, бемориҳои вирусӣ норасоии масъулияти одам, экстремизм дар ҷаҳон сӯҳбат ораста, ба са-

волҳои донишҷӯдухтарон ҷавоб гуфтанд.

Раиси Шӯрои бонувон дар бораи Истиқлолияти мамлакат, Ватани ободу зебо, сулҳу суботу оромӣ, имкониятҳои хуби таҳсилдорони донишгоҳ ва зиндагии духтарони тибқи квотаи Президентӣ таҳсилдошта дар хобгоҳ гуфта гузашт.

Устодони варзида аз тарафи иттифоқи касбаи донишгоҳ бо тӯҳфаҳои хотиравӣ қадрдонӣ шуданд.

Шӯрои бонувон

ИДИ МИЛЛАТ

Рӯзи ид аст, иди сулҳу иди Ваҳдат,

Иди миллат.

Рӯзи ид аст, иди шаъну иди шӯҳрат,

Иди миллат.

Рӯзи ҳамфикрист, зеро ҳамдилӣ

ҳамбастагист,

Рӯзи ид аст, иди саршори саодат,

Иди миллат.

Равшанӣ бар хонадону ҳам садоқат бар

Ватан.

Рӯзи ид аст, иди меҳр асту муҳаббат,

Иди миллат.
Ҷавҳари мо медурахшад мисли хуршедидурахшон.

Рӯзи ид аст, иди неруву ҷасорат,

Иди миллат.

Дӯстон, сарчамъ будан сулҳро меофаранд,

Рӯзи ид аст, иди унсу иди улфат,

Иди миллат.

Тоҷикону Тоҷикистонро муборак рӯзи нек,

Рӯзи ид аст, иди бахту иди нусрат,

Иди миллат.

М.У. Ғафуров,
ассистенти кафедраи
урология, н.и.т.

Тантанаҳои рӯзи хатми донишгоҳ

Инак, боз як гурӯҳи калони дастпарварони донишгоҳамон баъди часту талошҳои шашсола, паси сар намудани таълиму таралдуҷо ва талху шириниҳои даврони донишҷӯӣ ҳамчун хатмкардагони таълимгоҳи олии тиббии ҷумҳурӣ ба хизмати халқу Ватан сафарбар мегарданд. Имсол 1387 нафар дастпарварони ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино ин даргоҳи муқаддаси илмиро хатм намуда, сазовори номи пуришарафи табибӣ гардиданд. Ба ин муносибат рӯзи 2 июн дар толори Синои донишгоҳ бо иштироки намоёндагони мақомотҳои давлатӣ, корпусҳои дипломатӣ, аъзои раёсат, устодон, волидон ва хатмкунандагони донишгоҳ ҷаласаи тантанавӣ баргузор гардид.

Зимни сухани ифтихори ректори донишгоҳ, д.и.т., профессор М.Қ. Гулзода хатмкунандагони имсола бо ин рӯзи дар ҳақиқат ҳам хотирмону фаромӯшношуданӣ - ҷамъбасти бомуваффақияти таҳсил дар таълимгоҳи олии тиббии ҷумҳурӣ ва сазовораштан ба номи пуришарафи табибӣ табрику таҳният гуфта, ба онҳо хушрӯзӣ-ву саодатмандии рузгор ва дар фатҳи қуллаҳои орзу муваффақиятҳои беназирро таманно намуд. Сарвари донишгоҳ қайд кард, ки хатмкунандагони имсола дар марҳилаҳои аввалини амалисозии Лоихаи ислоҳоти таҳсилоти тиббӣ тавассути Маркази омӯзиши малакаҳои амалӣ ва таҷрибаомӯзии «Соли клиникӣ» аз устодони саҳтгиру меҳрубони худ асосҳои малакаҳои муошират, таҷриба ва табобати беморонро бо имкониятҳои васеъ аз худ кардаанд ва итминони комил аст, ки ин иқдом дар фаъолияти амалишон нақши муассири худро хоҳад гузошт.

Имсол Донишгоҳи

тиббӣ 1387 нафар дастпарварони худро ба хизмати халқу Ватан сафарбар менамояд, ки аз онҳо 59 нафарашон донишгоҳро бо дипломи аъло хатм намудаанд. Аз ин шумораи умумӣ 1086 нафар донишҷӯ ва 40 нафар бакалавр факултети тиббӣ, 153 нафар факултети стоматологӣ, 77 нафар факултети фарматсевтӣ ва 43 нафар факултети Ниғодори тандурусти ҷамъиятиро бомуваффақият хатм намуданд. Аз рӯи ҷамъбасти имтиҳони хатми имсола дараҷаи дарсасхуҷунӣ ба 99,1% расид, ки ин нишондод натиҷаи қонеъкунанда ба шумор меравад.

М.Қ. Гулзода афзуд, ки минбаъд дари ҳар хонадон барои Шумо, ҳамчун табибони ҳозиқ қушода буда, ҳазорҳо нафар дардмандон ба қувваи дониш, ақду заковат ва малакаву истеъдоди касбиятон дидаи умедворӣ медӯзанд. Ин бошад, дар назди ҳар кадоми Шумо масъулияти боз ҳам баландеро меғузорад. Боварӣ дорам, ки дар ҳар ҷое набошед, бо дониши амиқу истеъдоди баланд, ахлоқи неку хис-

латҳои ҳамидаи инсонии хеш на танҳо боиси ифтихору сарфарозии мо -устодон мегарданд, балки тавассути хизмати содиқона ба халқу Ватан, ба болоравии обрӯву нуфӯзи донишгоҳи азизи худ низ мусоидат менамояд.

Дар сухани табрикотии худ вазири тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии ҷумҳурӣ Н.Х.Олимзода ба насли нави мутахассисони ҷавони тиб-хатмкунандагони имсолаи донишгоҳи тиббӣ таъкид намуд, ки илми тиб дар марҳилаи ҳозира бо суръати ҳайратангез пеш рафта, ҳамарӯза моро бо дастовардҳои нав ба нави олимони соҳа шинос менамояд ва барои аз бар намудани ин дастовардҳои навин пайваस्ता заҳмат кашаида, худро ҳамчун мутахассисони сатҳи байналмилалӣ омода намудан лозим меояд. Имрӯз бо кадрҳои баландиҳисоси тиббӣ таъмин намудани минтақаҳои гуногуни мамлакат яке аз проблемаҳои ҳанӯз ҳалношуда ҳисоб ёфта, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии мамлакат дар ин росто солҳои

охир қорҳои зиёдеро ба субут расониданд. Натиҷаи ҳамин аст, ки масъалаи мазкур ҳамасола рӯ ба беҳбудӣ оварда истодааст. Н.Х.Олимзода таъмини эҳтиёҷоти муассисаҳои табобатию профилактикии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣро бо мутахассисони соҳибмаълумот яке аз ҳадафҳои асосии фаъолияти донишгоҳ ҳисобида, изҳори боварӣ намуд, ки хатмкунандагони имсола дар ин росто масъулияти боз ҳам бештар ҳис намуда, барои дар минтақаҳои ба мутахассисони ҷавони тиб эҳтиёҷманд ба роҳ мондани фаъолияти густурдаи тиббӣ саҳми бештаре хоҳанд гузошт.

Имсол донишгоҳи тиббиро 76 нафар донишҷӯёни хоричӣ хатм намуда, соҳиби дипломи табибӣ гаштанд. Ба ин муносибат дар ҷаласаи сафири Ҷумҳурии Ҳиндустон дар Тоҷикистон Сонат Гош, сафири Ҷумҳурии Ўзбекистон Эргаш Шойсмаев, Сафири Ҷумҳурии Қазоқистон Нурлан Сейтимова, и.в. сафири Ҷумҳурии исломии Афғонистон дар Тоҷикистон

Сайид Махсум Бадахш ба сухан баромада хатмкунандагонро бо ҷунин рӯзи фараҳбахш табрику таҳният гуфтанд.

Ректори донишгоҳ, профессор М.Қ. Гулзода ва вазири тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии ҷумҳурӣ Н.Х.Олимзода ба 59 нафар хатмкунандагон дипломи аълои хатми донишгоҳро супурданд. Ҳамчунин дар ин рӯз ҳаммаи 76 нафар хатмкунандагони хоричӣ соҳиби дипломи хатми донишгоҳ гаштанд.

Дар идомаи ҷаласаи тантанавӣ якҷанд нафар донишҷӯён ва хатмкунандагон ба сухан баромада, ба раёсати донишгоҳ ва устодони мушфиқи ин даргоҳи олии таълимӣ барои талошу саҳтгирихояшон дар тарбияи мутахассисони ҷавон миннатдори самимӣ изҳор намуданд. Дар рафти чорабинӣ барномаи марғуби концерти дастаи ҳаваскорони «Шифо» пешкаши ҳозирин гардонида шуд, ки аҳли тамошо ба он баҳои баланд доданд.

М.Мазиев

НОВОСТИ МЕДИЦИНЫ

Пересадка почти 100% кожного покрова меняет представление о трансплантации

Как передает «Ремедиум», недавно во Франции была проведена уникальная пересадка кожи. Сообщается, что пациентом стал 33-летний мужчина, получивший ожоги 95% тела. Донором кожи выступил монозиготный брат-близнец (почти идентичная ДНК), что позволило избежать отторжения.

На сегодняшний день пациент уже самостоятельно ходит и пишет. По словам хирургов, пересадка настолько большой площади кожи происходила впервые в мире. Речь идет практически о полной пересадке кожи. Не пораженными огнем остались только небольшие участки кожи.

Чтобы подготовить пациента к пересадке, врачам пришлось провести две операции. Сама трансплантация кожи происходила в три этапа - на 7-й, 11-й и 44-й день пребывания в кли-

нике. В общей сложности пациент перенес около 10 операций. У донора забрали 50% кожных покровов (с волосистой части головы, спины и бедер).

Специально отбирался тонкий слой кожи, регенерация которого занимала несколько дней. Таким образом можно было брать кожу на одном участке несколько раз. Перед пересадкой донорская кожа растягивалась на специальном оборудовании для получения сетчатого имплантата. И небольшие отверстия в коже затем самостоятельно заживали на пациенте.

Шум опасен не только для слуха, но и для психики

Специалисты из Университета Торонто оценивали уровень шума, воздействию которого подвергаются люди, пользующиеся общественным транспортом. В среднем уровень шума не превышал норму. Однако исследователи говорят, что всплески громкого шума тоже увеличивают риск потери слуха. Кроме того, ученые связали воздействие шума с депрессией, пишет The Deccan Chronicle.

По словам исследователей, непродолжительное воздействие громкого шума столь же опасно, что и длительное воздействие менее громкого шума. Всплески шума случаются и в поездах, и в автобусах. Ученые заявляют: необходимо контро-

лировать уровень шума с помощью разных материалов и оборудования. Также они призывают людей пользоваться средствами защиты органов слуха.

Кстати, другое исследование, проведенное в Университете Альберты, показало, что лопающиеся воздушные шарики представляют угрозу для слуха. Звук лопающегося воздушного шарика может быть громче, чем звук выстрела из дробовика. А это чревато необратимой потерей слуха.

Специалисты настоятельно рекомендуют спать с открытым окном

Когда дверь или окно в спальню ночью открыты, воздух циркулирует по комнате. Это способствует повышению качества сна. К такому выводу пришли специалисты в ходе нового исследования, в котором приняли участие 17 здоровых студентов. Исследователи в течение 5 дней следили за сном добровольцев, сообщает The Daily Mail.

Участники спали с открытыми либо закрытыми дверями или окнами. Температуру и влажность в комнатах контролировали, а в подушках и на руках у добровольцев были датчики движения. Также специалисты измеряли концентрацию диоксида углерода в спальнях участников. Кроме того, добровольцы заполняли опросники и вели дневники сна.

Исследование показало: при закрытом окне или двери средний уровень диоксида углерода в спальне составлял 1150 частиц на миллион, а при открытом окне либо двери - 717 частиц на миллион. Открытое окно снижало концентрацию диоксида углерода лучше, чем открытая дверь. По словам ученых, при низком уровне диоксида углерода люди спят крепче и реже просыпаются ночью.

Новый тест позволит определить риск выкидыша на раннем сроке беременности

Специалисты из Гейдельбергского университета утверждают: точно оценить риск выкидыша можно уже на четвертой неделе беременности. Достаточно измерить уровень белка периостина в крови женщины. Периостин играет ключевую роль в имплантации эмбриона и раннем эмбриональном развитии. Высокий уровень этого

белка свидетельствует о воспалении.

Исследователи проанализировали данные 41 женщины в возрасте от 18 до 42 лет, прошедшей процедуру ЭКО или ИКСИ. Участницы не имели никаких заболеваний и осложнений. Ученые собрали образцы сыворотки крови во время прохождения женщинами теста на беременность и примерно через 10 дней после первого УЗИ, передает The Daily Mail.

Исследование показало: у женщин, потерявших ребенка, уровни периостина на 4-6 недель беременности оказались существенно выше, чем у тех, кто не потерял ребенка. Исследователи пришли к выводу, что периостин является биомаркером выкидыша.

Генетики показали, где в геноме связаны все аллергические реакции

Ученые выделили более 100 генов, действующих как факторы риска развития тяжелых аллергических реакций, сенной лихорадки, экземы и астмы, передает Zee News. В принципе, ранее уже было известно о том, что данные недуги носят единое генетическое основание. Однако генетики не знали, где именно в геноме располагались проблемные гены, влияющие на работу иммунной системы.

Только сейчас удалось обнаружить 136 независимых проблемных генетических вариантов. 73 из них были открыты впервые. Таким образом генетики определили 132 близлежащих гена, важных для развития аллергии. Сообща-

ется, что в рамках исследования был произведен анализ геномов 360000 человек. Сравнивались генетические варианты 180000 пациентов с аллергическими реакциями и материал 180000 человек из контрольной группы.

Эксперты подчеркивают: с точки зрения развития аллергии важны и генетика, и внешнее влияние. Если человеку не очень повезло, а он унаследовал проблемные гены от родителей, это сделает его предрасположенным ко всем аллергическим реакциям, особенно при плохих внешних условиях.

Исследователи рассказали, как корице удается сжигать жировые отложения

Корица давно занесена в список специй, помогающих ускорить обмен веществ и сжечь жировые отложения. И недавно ученые пролили свет на источник ее удивительных свойств, передает Zee News. Циннамальдегид, эфирное масло, которое придает корице характерный аромат, похоже, защищает от ожирения и гипергликемии (аномально высокого уровня глюкозы в крови), что доказали эксперименты с мышами.

Сотрудники Университета Мичигана детально исследовали работу циннамальдегида, дабы понять, поможет ли соединение людям. И так, циннамальдегид напрямую влияет на жировые клетки (адипоциты), заставляя их тратить накоплен-

ную энергию через термогенез (процесс с высвобождением тепла). Этот процесс запускается в норме, когда требуется согреть тело или выжить в условиях голода.

В рамках своей работы ученые использовали жировые клетки людей, обработанные циннамальдегидом. Они выявили экспрессию нескольких генов и ферментов, усиливающих обмен жиров. Также было отмечено изменение уровня важных белков Ucp1 и Fgf21, участвующих в регулировании метаболизма и вовлеченных в термогенез. Все это говорило о том, что корица реально способна разогнать метаболизм.

Олим, табиб ва инсонии комил

(Ба 85-солагии профессор Б.П.Аҳмадов бахшида мешавад)

Аҳмадов Бахтиёр Почомирович - доктори илми тиб, профессор, Арбоби шоистаи илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, академики Академияи Байналмиллалии экология ва бехатарии инсон (МАНЭБ) - Санкт Петербург, узви ҳақиқии Академияи халқии Осиеи миёнагии "Нури Хучанд", узви ҳақиқии Ҷамъияти саратоншиносии шаҳри Маскав, раиси шуъбаи Хучандии Ассотсиатсияи зиддисаратонии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Духтури дараҷаи олий, шахрванди фахрии шаҳри Хучанд ва шаҳри Линколн ИМА ме-

бошад. Боиси ифтихор аст, ки ӯ дар радифи 10 нафар олимони машҳури соҳаи тибби қарни XX Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷой дорад. Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон дар табриқоти худ, ки бахшида ба 60 солагии Аҳмадов Б.П. ирсол шудааст, ӯро асосгузори мактаби саратоншиносии Тоҷикистон номидаанд.

Аҳмадов Б.П. 26 юни соли 1933 дар шаҳри Хучанди бостонӣ чашм ба олами ҳастӣ кушодааст. Пас аз хатми ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино духтур ва сипас сардухтури диспансери амрози саратоншиносии вилояти Суғд соли (1956-1959) шуда хизмат кардааст. Дар бузуртгарин ва маъруфтгарин Маркази саратоншиносии ҷаҳон - Академияи илмҳои тибби Руссия таҳти роҳбарии академик Н.Н. Блохин ва Н.Н. Трапезников аспирантура (1960-1963) ва доктарантураро (1970-

1973) хатм намуд. Соли 1977 унвони профессорро соҳиб шуд.

Аҳмадов Б.П. солҳои 1965-1993 дар вазифаи мудирӣ курс ва баъд кафедраи саратоншиносии Донишгоҳи давлатии тиббии ба номи Абӯалӣ ибни Сино, сарсаратоншиносии Вазорати Нигоҳдории тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон, роҳбари Ҷамъияти саратоншиносии ҷумҳурии фаъолият кардааст. Инчунин солҳои 1965-1993 чун узви Садорати Ҷамъияти умумииттифоқии саратоншиносии ИҶШС, ҳамон замон сарконструктори шуъбаи АСУ назди диспансери онкологии ҷумҳуриявӣ (1983-1988) ва ҷарроҳии донишқада, аз соли 1993-1995 мудирӣ кафедраи ҷарроҳии умумӣ ва солҳои 1995-2004 мудирӣ кафедраи саратоншиносии ва ташхиси табобат тавасути нурафкани шуъбаи Хучандии ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино хизмат кардааст. Ҷамчун муал-

лифи беш аз 400 корҳои илмӣ ва пажӯҳишгари нозукбин, маъруфият ва муҳаббати мутухассисонро сазовор гардида, бисёр асарҳои чун дастури таълимиву амалӣ истифода мешавад. Бори аввал бо ташаббуси Б.П. Аҳмадов усули ҳисоббарории компютерӣ дар ташхиси амрози саратон истифода шуд. Ӯ беш аз 50 намуди нави ҷарроҳии мураккабро бори аввал дар ҷумҳурии ва вилоятҳои ҷорӣ намуд. Профессор Аҳмадов Б.П. ҳамчун ҷарроҳи бомаҳорат ва омӯзгори шинохтаи ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино эътироф шудааст. Баромадҳои ӯ дар симпозиумҳо, конференсия ва конгрессҳои ҷаҳонии илмӣ дар Тоҷикистон, Россия, Украина, Белоруссия, Ўзбекистон, Қазоқистон, Грузия, Арманистон, Иёлоти Муттаҳидаи Амрико, Руминия, Ҳиндустон, Шри-Ланка ва ғайра баҳои баланд гирифта, мақоми болои илми тибби тоҷи-

кро дар саросари олам намоиш дод. Хизмати Аҳмадов Б.П. дар рушди каноли соҳаи тандурустии ҷумҳурии беназир буда, барои ба роҳ мондани он дар вилоятҳои минтақаҳои гуногуни Тоҷикистон мусоидат намудааст. Шогирдони зиёдеро тарбия намуда, падарвор ба роҳи рост ҳидоят кардааст, ки аз онҳо 13 нафар номзади илми тиб ва 2 нафар доктори илми тиб мебошанд.

Ин устоди забардасти тиб марди меҳнатдӯст, қабириодаву олиҳиммат буда, тамоми ҳислатҳои ҳамидаи инсониро доро мебошад. Ӯ худро хушбахт меҳисобад, ки дар таълим тарбияи якчанд насли саратоншиносони мамлакат, беҳдошти саломатии мардум саҳм гузоштааст ва садҳо беморонро аз дами марг наҷот дода умри дубора бахшида аст.

**Аҳли кафедраи
онкологияи донишгоҳ**

ХУДШИНОС БУДАНИ ҶАВОНОН БОИСИ ОСУДАГИСТ

Вожаи худшиносӣ ва худогоҳии миллӣ асосан дар солҳои 80-и асри сипари шуда, яъне солҳои бозсозиву азнавсозӣ бештар бар сари забонҳо афтада буд. Ин вожа бо ба даст овардани истиқлоли давлатии ҷумҳурии азизамон Тоҷикистон муқаддасоти бештаре касб кард ва маънию моҳияти он фароҳу доманадортар гардид.

Мафҳуми худшиносӣ пешинаи тӯлонии таърихӣ дошта, дар асару навиштаҳои адибони классикии мо низ ба маънии шинохти аслу асолат, рисолати шахс бештар ба кор рафтааст. Имрӯзҳо аҳли илму адабу фарҳанг ин вожаро хеле зиёд истифода менамоянду ба ҷавонон борҳо талқин месозанд, ки худшиносу худогоҳ бошанд.

Дар адабиёти ирфонӣ ин калимаро асосан ба маънии шинохти худӣ худ ва моҳияту рисолати инсонии шахс ва боз ҷустани аслу асолат ва ватани аввалини хеш таъбир намоянд, ба монанди ин байти Мав-

лоно:

Ҳар касе, к-ӯ дур монд

аз асли хеш,

Боз ҷӯяд рӯзгори

васли хеш.

Дар ҳаёти воқеии имрӯза ин калима тобиши маъноии васеътаре касб карда, инсонро ба ҳаммеҳанону ҳамзамонон ва ҷаҳон мепайвандад. Худшиносиро имрӯз мо ба маъноии огоҳ будан аз аслу асолат ва решаҳои қавмию наҷодӣ ва маънавии ниёгони хеш, соҳиби чи гуна эътибори эҳтишом, марзу бум, хунару истеъдод ва ғайраҳо будани гузаштагони худ медонем, ки аз огоҳӣ ба он дар дили мо ифтихору эътиқод нисбат ба гузаштаи пурбори худ меафзояд.

Худшиносиро имрӯз ба маънии огоҳ будан аз саҳифаҳои дурахшон ва пешинаи пурбори фарҳанги ниёгони иззатманду бошарафи хеш, ки бештар бо номҳои ориёӣён, тоҷикон машхуранд, мефаҳмем.

Худшиносӣ донишани шукӯҳу иқтидор ва эътибори таърихӣ ниёгони хеш мебошад ва шинохти ду-

русти таърихи халқи хеш инсонро ба офарандагӣ ва шинохти моҳияти инсонии хеш вомедорад. Худшиносии амиқу хирадмандона шахсро ба он вомедорад, ки ба ниёзҳои маънавии имрӯзии ҳаммиллатони худ дуруст ошно бишавем ва он эҳтиёҷи маъनावиро бо ақлу донишҳои замони худ қонеъ карда тавонем.

Ҷодаи худшиносиву худогоҳии миллӣ воқеан ҷодаи омӯзиш ва парвариши ақлу зеҳну таҷриба ба шумор меояд.

Шаҳси худшиносу сабақ гирифта аз гузаштаи таъриху фарҳанги ниёгони худ, ҳамеша шахси огоҳу бофарҳанг буда, баҳри ҳифзу химояи арзишҳои маънавии хеш кӯшиш менамояд. Худшиносию худогоҳии миллӣ намояндагони ҳамон миллатро ба рушду инкишоф мебарад ва аз гумроҳию бемаромӣ ниғаҳ медорад. Як инсонии зиндадилу самимӣ бо анбӯҳи орзую ормонҳои моддию равонӣ ва амалӣ сохтани онҳо зиндаву устувор буда метавонад. Маҳз талотуми орзуҳо ва тало-

ши амалӣ сохтани онҳо инсонро аз ҳар мушкилӣ эмин ниғаҳ медорад. Инсонии худшинохтату худогоҳ роҳи ноил омадан ба орзуву ормонҳои инсониро тавассути донишу ҷаҳонбинӣ муайян менамояд. Бинобар ин худшиносӣ раванDEST, ки дар тамоми тӯли роҳи умри инсон бояд идома дошта бошад. Тарбияи худшиносӣ дар инсон нахуст аз хонавода оғоз меёбад. Баъдан хангоми таҳсил дар боғча, мактаб ва гирудори зиндагӣ тақмил ёфта, устувор мегардад. Агар заминаи худшиносӣ дар инсон дар давраи хурдӣ ва дар муассисаҳои мазкур дуруст шакл гирад, минбаъд дар давоми роҳи қору зиндагии ӯ рушд меёбад ва инсонро ба як шахси саодатманду некхоҳ ва хеле муфиду манфиатовар барои ҷомиа табдил медиҳад.

Имрӯз дар замони ҷаҳонгарой ва ҳучуми фарҳангҳои гуногуни дунё ба фарҳангҳои асилу бумӣ, хусусан ки зуҳури ҳизбу ҳаракатҳои террористии экстремистӣ низ ҷомиаи ҷаҳо-

ниро ба ташвиш овардааст, ҳар миллату қавми худшиносу худогоҳ метавонад дар така ба арзишҳои асли миллию мазҳабии худ ҳастии маънавиятро ҳифз ва ба муқобили гурӯҳҳои ифротӣ чун садди мусаддад истодагарӣ намояд.

Бале, танҳо худшиносиву худогоҳии миллӣ ва арҷ гузоштан ба асолатҳои асли мардумии худ, насли ҷавони имрӯзи моро аз гаравидан ба гурӯҳи ҳизбҳои ифротӣ ниғаҳ медорад. Барои ноил омадан ба чунин худшиносии созандаву бунёдгар донишу фаҳмиш ва дарки амиқу фалсафӣ таърих зарур аст. Лозим аст, ки насли ҷавону ояндасози кишвар аз таъриху адабиёт ва фарҳангу тамаддуни созандаи ниёгони худ сабақҳои чиддӣ гирифта, барои сохтани оянда чун ҳамирмоии асли истифода барад.

**Р.Р. Раҷабов,
С.С.Маҳмудова,
омӯзгорони кафедраи
забонҳои хоричӣ
ва лотинӣ**

Ваҳдати миллӣ ва ифротгароии мазҳабӣ

Дар ганҷинаи хиради халқ ба дурдонаи мучаллои ҳикмат дучор меоем, ки он «Пирӯзӣ аз иттифоқ хезад» аст. Он ҳикмати асрҳову наслҳо буда, баёнгари хусни ният ва афкори мардуми шарифи тоҷик ва тоҷикистониён аст.

Сарвари давлат моҳияти сарнавиштсози Ваҳдатро чунин тафсир кардаанд:

«Ваҳдати миллӣ асоси оромию осудагии халқ, кафолати инкишофи давлат ва муҳимтарин омили рушди ҷомеа мебошад. Аз ин рӯ бояд ҳар як фарди банангу номус, худогоҳу худшинос ва ватандӯсту ватанпараст дар қалбу шуури худ эҳсоси наҷиби Ваҳдатро парвариш диҳад ва барои таҳкиму тақвияти он ҳамчун арзиши нодири милливу давтоварди бебаҳои замони истиқлолият талош намояд.

Халқи тоҷик даҳшати ҷанги таҳмили шаҳрвандӣ, рӯзҳои саҳту сангин ва хисороти гаронро фаромӯш накардааст. Аз ин хотир, ҳамаи мо бояд беш аз ҳар вақти дигар хушёр бошем, шукронаи давлати соҳибистиқлол ва ватани озоду соҳибхитӣро ҳамеша ба ҷо орем, соҳиби Ватан буданро аз ҳар чизи дигар волотар донем». Имрӯз миллати тоҷик ин гуфтаҳоро муқаддас ва азиз медонад ва мақому манзалати хешро, ки соҳиби таърихи беш аз 5500 солаи фарҳангӣ аст, дар байни ҷаҳониён боло мебарад.

Бале, ҳақ ба ҷониби Сарвари адолатгустар ва донишвари мо Асосгузори сулҳу ваҳдат-Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аст, ки Ваҳдатро асоси оромию осудагии халқ, кафолати инкишофи давлат ва муҳимтарин омили рушди ҷомеа, саодати халқу ҷамъият тафсир кардаанд.

Мафҳуми муқаддаси Ваҳдат дар силсиламафҳумҳое мисли истиқлолияти давлатӣ, сулҳу амният, маърифату фарҳанг, андешаву шуур ва ҳувияти миллӣ мақом ва манзалати хосае дорад. Ваҳдат сарчашмаи бофизии кулли комёбиҳо, созандагиву ободкориҳо, сароғози суботи сиёсӣ-иҷтимоӣ, некӯахлоқии ҷомеа ва худшиносиву сарафрозии миллати соҳибтамаддунӣ мост.

Воқеан бузургтарин

давтоварди миллати мо дар садсолаи гузашта истикрори сулҳи поянда дар Тоҷикистони соҳибистиқлол буд. Маҳз ба шарофати ҳамин ошӣтӣ пояндагӣ ва бақои миллати тоҷик дар арсаи ҳастӣ пайдодор гардид, кишвар аз вартаи ҳалокат наҷот ёфт.

Ваҳдати миллӣ ба мазмуни ягонагии халқи тоҷик, якдилию якмаромии шаҳрвандони кишвар, иттиҳоди тоҷикони ҷаҳон бори аввал дар суҳанрониҳои Ҷаноби Олӣ ва осори арзишманди эшон мавриди истифода қарор гирифт. Ваҳдати миллӣ ба сифати пойдоории миллат ва як шакли зуҳури андешаҳои миллӣ шинохта шуд.

Вале дар ҷараёни амалисозии ин ҳадафҳои басо наҷибона кӯшишҳои ба ҳаракатҳои экстремистӣ террористӣ пайвастанӣ баъзе шаҳрвандони дидорадон, тавассути шабакаҳои иҷтимоӣ аз хориҷи кишвар ва баъзан аз дохили мамлакат паҳн кардани маълумоти бардурӯғ ва иғвоангез ва дар ҳамин замина ҳалалдор кардани муҳити орому осоиштаи мардум ба мушоҳида мерасанд. Қатлу ғоратгарӣ ва авомфиребии бархе аз намоёндагони давлат ва ходимони ҷамъиятӣ зарба ба пайкараи боҳашамати Ваҳдати миллӣ мезанад. Фаъолияти онҳое, ки мақсадҳои сиёҳӣ худро аз қабилӣ ҳалалдор намудани фазои босуботи кишвар, барҳам задани соҳти демократии давлатдорӣ Тоҷикистони озоду ҳуқуқбунёд ва паҳн намудани афкори танги хурофотӣ аст, амалӣ кар-

дан меҳоянд. Боиси таассуф аст, ки фарзандони барӯманди ин марзу бум фирефтаи иғвои дасисаи муллоёни қалбаки шуда, фиребу найранги онҳоро ҳамчун ҳидоятнома қабул мекунанд. Муллоёни авомфиреб зерӣ ниқоби равшану беолоиши дини мубини ислом фитнаҳо барангехта, мардумро ба гумроҳӣ мебаранд. Ин беҳабарон дар мисоли Мулло Темур дини мубини ислом ва китоби муқаддасу номҳои поки Парвардигорро сипари худ намуда, бо роҳу воситаи гуногун андешаҳои ғаразноки хешро паҳн мекунанд. Имрӯз хурофотпарастон, ки душманони пуштипардагии ваҳдати миллии Тоҷикистонанд, барои ҷалби ҷавонони гумроҳ аз усулҳои ваъдаи пулу мол, зиндагии абадӣ дар бихишт ва охирати осуда васеъ истифода мебаранд.

Кирдорҳои даҳшатноки Мулло Темур аз қабилӣ фиреби духтарони ҷавон, тарсондани волидайнӣ бечора, ба доми худ даровардани шогирдону муридони зиёд ва талаб кардани молу сарвати бедарди-миён ва ба зидди соҳти давлатдорӣ шӯронидани ҷавонони аз таҳсил дурмонда дар таърихи Тоҷикистони соҳибистиқлол саҳифаҳои доғдор боқӣ гузоштаанд. Онҳое, ки андешаи соқинони мамлакатро бо дурӯғу бухтон тираву захролуд мегардонанд ва ҷавонони тоҷикро ба хондан ба давлатҳои исломӣ аз ҷумла, Эрон, Сурия ва Шому Ироқ мефиристанд, террористоне мебошанд, ки исломро пушту паноҳи худ карда-

анд ва бешармона аҳдофи ғаразноки худро бо унвони дини ҳақ амалӣ мегардонанд. Ҳол он ки мо аз китобҳои тули 1000 сола таълифнамудаи бузургони илму адаби тоҷик оғаҳ ҳастем, дини мубини ислом тарафдори сулҳу ваҳдат ва оромии тамоми ҷаҳон аст, ки :

Ислом ба зоти худ

надорад айбе,

Ҳар айб, ки ҳаст дар

мусулмонии мост.

Мулло Темурону Ҳоҷи Ҳалимони тоҷик теша ба решаи нахли пурсамари ваҳдат мезананд ва боиси таассуф он аст, ки ному обрӯи миллати тоҷикро дар арсаи байналхалқӣ паст мезананд. Муллоҳои қалбаки, ки ҷавонро фиребида, духтарони наврасро ба доми худ афтониданд, дар байни ҷомеа ниғоқро паҳн мекунанд, мутаассифона, танҳо нестанд. Онҳо ба ғайр аз ниқоби худ «Дини мубини ислом» пуштибонҳои дигаре доранд, ки фарзандони ҳамин сарзаминанд ва шахсиятҳои мебошанд, ки гуфторашон аз рафторашон комила фарқ мекунанд. Далели равшани ин гуфтаҳо кирдори номатлуби генерали хиёнатпеша Ҳалим Назарзода ва пуштибони ғоявию мӯли он-ҳизби дар кишварамон террористӣ эълон шудаи назҳати исломии Тоҷикистон бо сарвари роҳбари ин ҳизб Муҳиддин Кабирӣ аст. Ин сиёсатмадорони беор имрӯз низ дар хориҷи кишвар мамлакат ба мамлакат гашта, бо дурӯғу иғвои дасиса ба обрӯи давлат ва миллати тоҷикон латма-

задан меҳоянд.

Дар ҳадисҳои Расули Худо Муҳаммад(с) омадааст, ки мусулмонон бародарони якдигаранд ва рехтани хуни бародар ҳаром аст.

Вақте кирдорҳои ваҳшиёнаи хоинони миллатро, ки ба гуруҳҳои мухталиф аз хориҷа мадад мерасонанд, пеши назар меорем, ҳатман меандешем, ки онҳо заррае аз Ислом огоҳ нестанд ва он дабдабаи саллаву ҷома барои фиреби мардуми мусулмон аст. Оқибати фаъолияти онҳо муҳимтар аз амали террористӣ аст, ки куштору ғоратро анҷом медиҳад. Исломгароёни ноҳалаф низ ба андешаҳои таъсири манфӣ мерасонад, мағзҳоро олула мекунанд ва ба афкор зарба мезананд. Терроризми динию мазҳабӣ асоси терроризми бунёдгароист. Онҳое, ки аз дини мубини Ислом огоҳӣ надоранд ва аз шарафу номуси инсонӣ беҳабаранд, фақуллода хатарноканд. Ҳақ бар ҷониби Пешвои муаззами кишвар аст, ки гуфтаанд: «Террорист Ватан, миллат ва дину мазҳаб надорад». Бале, ҳеч гоҳ исломгароёни фиребгар ва муллоҳои хасакӣ аз дину мазҳаб ва аз миллату давлат огоҳ нестанд. Ин мафҳумҳои муқаддасро барои амалӣ намудани хоҳишҳои олудаи сиёсӣ истифода мебаранд ва ҳам ба номи давлату миллат ва ҳам ба номи дину мазҳаб ва ҳам ба истиқлоли давлатӣ доғ меоранд.

Ногуфта намонад, ки ҷаҳду талош ва тадбирҳои пайгиронаи Пешвои миллат, Президенти Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои Ваҳдат, сарҷамъӣ, сулҳу субот ва оромию осоиши мардуми кишвар намунаи олиӣ хизмат кардан ба Ватан ва мардуми он буда, сазовори ифтихор ва шукру сипос аст. Моро лозим аст, ки ба қадри хизматҳои фарзанди фарзонаи миллатамон бирасем, дар таҳкими шуури миллӣ бикӯшем, ба маърифати Ваҳдати миллӣ ноил гардем, дар шоҳроҳи Ваҳдат бо Пешвои худ ва бо миллат ҳамқадам, ҳамсафар ва ҳамнафас бошем.

**С.С. Маҳмудова,
М.А. Қаюмова
устодони кафедраи
забонҳои хориҷӣ**

Хунарҳои мардумӣ – ифодагари фарҳангу тамадун

Яке аз иқдомҳои созандаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ин эълон намудани соли «2018- Соли рушди сайёҳӣ ва хунарҳои мардумӣ» ба шумор меравад. Аз ин иқдоми наҷиб тамоми тоҷикони ҷаҳон неру ва илҳами тоза гирифта, ҷиҳати эҳёи ин ҷабҳаи фарҳангии хеш сайёҳу талошҳои беандоза хоҳанд намуд. Воқеан, хунарҳои миллӣ таърихи гузаштаву имрӯзаи миллати куҳанбунёди тоҷикро ба наслҳои имрузаву ояндаи хеш ва ҷаҳониён тавассути сайёҳон муаррифӣ менамоянд.

Дар баробари дигар самтҳои иқтисодию иҷтимоии кишвар соҳаи тандурустӣ низ аз иқдоми навбатии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон пуштибонии ҳамаҷониба намуда ва мо омӯзгорону табибони ҷавонро водор месозад, ки оид ба рушди босуботи соҳаи сайёҳии мамлакат саҳмгузор бошем.

Бояд қайд кард, ки бемориҳои ВНМО, домана, гепатитҳо аз зумраи бемориҳои сирояткунандае мебошанд, ки паҳн гаштани онҳо дар қаламрави кишвар боиси коста шудани ташрифи сайёҳони хориҷӣ ба ҷумҳурӣ

мегардад. Аз ин рӯ, мо мутахассисони соҳаро лозим аст, ки ҷиҳати пешгирии ин бемориҳои сироятӣ байни аҳолии қорбарӣ намуда, маърифатнокии аҳолиро вобаста ба сарчашмаҳои пайдоиш, пешгирӣ ва усули табобати онҳо қорҳои тарғиботию фаҳмондадиҳиро ба роҳ монем. Аз ин рӯ, ба мақсад мувофиқ мешуморем, ки дар доираи чорабиниҳои «Соли рушди сайёҳӣ ва хунарҳои мардумӣ» кормандони соҳаи

омодакардаи кормандони хизматрасони соҳаи хӯроки маишӣ диққати махсус дода шавад.

Дар паёми навбатиашон Президенти ҶТ муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба маҷлиси олии ҶТ ба сохторҳои дахлдори ҳукумати дастур доданд, ки ширкатҳои сайёҳие, ки лавозимоту таҷҳизотҳои сайёҳиро ворид мекунанд, аз пардохти гумрукӣ озод карда мешаванд. Ин назари дурбинонаи Пешвои мил-

ишҳои хунарҳои мардумӣ ва таъомҳои миллӣ баргузор гашта истодаанд, ки ин метавонад барои муаррифӣи арзишҳои фарҳангӣ ва инкишофи соҳаи сайёҳии мамлакат заминаи мусоид ба вучуд орад.

Забондонии мутахассисони ҷавон, риояи этикаи касбӣ, муошират ва маҳорати баланди соҳавӣ метавонад нуфузи соҳаи тандурустии кишварро боз ҳам боло барад ва метавонад

соҳаи тандурустии кишвари азизамон ба сайёҳон ва хориҷиёни муқимии кишвар аз ин иқдор самаранок истифода барем.

Эълон гардидани Соли рушди сайёҳӣ ва хунарҳои мардумӣ барои эҳёи ташаккул додани хунарҳои миллӣ ва ба ҷаҳониён муаррифӣ намудани фарҳангу тамаддуни тоҷикон заминаи мусоид фароҳам меорад. Дар баробари ин бо инкишоф ёфтани хунарҳои мардумӣ ва ҷалби бештари сайёҳон ба Ватани азизамон сатҳу сифати зиндагии мардуми шарифи кишвар баланд гардида, хунарҳои миллӣ маъмул мегарданд.

Миллати тоҷик бо фарҳанг, расму оин ва одату анъанаи боғановати миллӣ бояд боз ҳам зиёдтар дар арсаи ҷаҳон муаррифӣ гардад, ки ин аз меҳнати содиқонаи ҳар фарди тоҷик вобаста аст. Имрӯзҳо теъдоди сайёҳон дар ҷумҳурӣ афзуда истодааст ва ҳамаи мо масъулем, ки бо рафтори нек, пиндори нек ва гуфтори нек таъриху фарҳанг, одату анъанаҳои миллӣ, хунарҳои мардумӣ ва манзараҳои зебои дилрабои ватани маҳбубамонро муаррифӣ намоем.

Баҳриддин Давлатов,
ассистенти кафедраи
анестезиология ва
реаниматология

тиб бо маърузаҳои оммафаҳм баромад намоянд. Дар қорвонҳои саломати низ муҳимияти беҳдошти саломатӣ ва болоравии нуфузи давлати тоҷиконро дар арсаи байналмилалӣ дарҷ намуда, ба бехатарии ғизоҳои

лат заминаи ҳуқуқиест барои дастгири ва таъмини рушди соҳаи сайёҳӣ ва хунарҳои халқи куҳанбунёди Тоҷикистон. Бинобар ин, дар саросари кишвари азизамон ҳамаҷониба чорабиниҳои гуногуни фароғатӣ, намо-

ин иқдоми наҷибонаи Ҷаноби Олӣро ба ҷаҳониён муарифӣ намоянд. Дар ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино донишҷӯёни зиёд аз хориҷи кишвар таҳсил менамоянд, ки мо омӯзгорони ҷавонро зарур аст дар муарифии

ВАҲДАТ–ПОЙДЕВОРИ ХУШБАХТИҲО

«Ваҳдати миллӣ ё ягонагии миллӣ ин худро ба сифати як ҷузъи миллат амиқан дарк кардан, ҳифзи онро вазифаи шахсии худ ва тамоми ҷомеаи донистан, дар роҳи тадқиқи марому мақсадҳои миллат саъй кардан аст».

Суханони ҷовидонаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои мо ҷавонон арзишмандтарин андеша баҳри ҳимояи арзишҳои олии давлатию миллӣ ба шумор меравад. Ин марди асил тавонист ҳисси баланди ватандӯстиро дар дили имрӯзу фардои миллат ҷойгузин намояд.

Миллати тоҷик чун мардуми сулҳпарвар ва сулҳшинос дар тули таърих омада расидаанд. Ба даст овардани Ваҳдати миллӣ ин худ таровату хушҳолӣ зам намудан ба

руҳияи миллати мо буд, ки метавон сарчашмаи раҳои ёфтан аз мушкilotҳои самти саломатии мардум шинохта шавад.

Ваҳдати миллӣ, ки барои фатҳи қуллаҳои бузурги созандагӣ бунёдгузори нақши муассир дорад, метавон аз арзишмандтарин дастовардҳои барои камолоти илмию маданияи насли наврасу ҷавон, ки соҳибдавлатони оянда ба шумор мераванд, унвон кард. Дар воқеъ басанда аст, шароити мусоиди донишандӯзӣ мутобиқ бо стандартҳои байналмилалӣ ва ҷавобгӯ ба талаботҳои бозори меҳнат дар замони муосирро мисол биорем.

Ҷомеаи шаҳрвандӣ дар аксарияти давлатҳои сайёра мушкilotҳои ҷиддиро аз сар мегузаронад, ки ҳаёти осоиштаро тақозо мекунад. Дар воқеъ марҳилаҳои гуногуни ифрортгароии хушунатомез

мардумро пойбанд гардондааст. Сарфи назар аз ҳама равандҳои тунду нооромкунанда, Ҳукумати ҷумҳурӣ имрӯз ҳимояи марзу бум, таъмини осоиштагӣ ва пешрафти афзалиятнокро хеле дилпуруна маҳфуз медорад.

Дар тули беш аз 20 соли ба даст овардани ин неъматӣ бузург зина ба зина комёбиҳо ва дастовардҳои назарраси давлатдорӣ насиби мардуми мо гаштааст, ки тарақиёти соҳаҳои гуногун, аз ҷумла соҳаи тандурустӣ, ки афзалиятҳои бешуморо насиб гаштааст, нигоҳи моро ба оянда ва зиндагии арзанда нек мегардонад.

Имрӯз мо равандҳои тезу тунд ва хатарфари ҷаҳонишавиро сарфи назар карда наметавонем, Ҷумҳурии Тоҷикистон давлатдорӣ навини худро мутобиқ ба тамоми стандартҳои байналмилалӣ ва сиёсати дарҳои кушод ба

роҳ монда дар ин роҳ қадамҳои устувор мебардорад. Сохта ва ба истифода дода шудани роҳҳо, макотиби таҳсилоти миёнаву олий, ҳамзамон саноатикунонии мамлакат, таъмини раванди рушди таъминот бо технологияи муосир дареги гуфтааст.

Бояд гуфт, ки барои мо ҷавонон пеш аз ҳама ташаккули руҳу равони солим ва парвариши ҳиссиётҳои наҷибии ватандӯстӣ хештаншиносӣ зарур аст. Мо дар ин ҳол метавонем, бо дасту дилу нияти пок роҳи ояндаи хешро равшан гардонем ва фарзандони асил, хештаншиносу ватанпарвар ба халқу ватани худ содиқ бимонем. Бо дар назардошти ташаккули чунин ғояҳо Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барномаи миллии ташаккули тарзи ҳаёти солим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2011-2020-ро қабул намуд, ки мувофиқ ба талаботи замон аст.

Яке аз дастоварди муҳими барнома ташкили майдончаҳо ва толорҳои варзишӣ баҳри солимии ҷомеа ва пешгирии бемориҳои гуногун ва одатҳои номатлуби паҳнгардида миёни наврасону ҷавонон аст. Мо дар доираи ҳидоятҳои Пешвои муаззами миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон метавонем саодати рӯзгор ва ояндаи некро ба даст оварем.

Шоири хушзавқ гуфтааст:

*Ватан масъули ҳифзи
хокат ҳастам,
Либобардори номи пок
ҳастам.
Бувад ором марз
мардумат шод,
Диловар аскарӣ бебокат
ҳастам.*

Бобочон Сафаралиев,
корманди Маркази
тарҷумаи адабиёт ва
истилоҳоти соҳавӣ

Даҳсолаи байналмиллалии амал «Об барои рушди устувор 2018-2028»

ОБ ҲАСТУ ҲАЁТ ПОЙДОР АСТ

*Об ҳасту ҳаёт пойдор аст,
Об ҳасту замини киштиро аст.*

*Маҳсули ҳама ҷаҳони ҳастӣ,
Аз ҳастии оби файзбор аст.*

Об захираи бузургест, ки воқеияти он ҷаҳону зиндагониро таровату зебӣ ва сарсабзӣву озодагӣ мебахшад. Ҳастии гулу гиёҳ, ҳайвоноту наботот, инсоният, ҳоса зиндагии осоиштаву ободӣ ва озодагиву пурбаракат ҳама ба об вобастагӣ дорад.

Об аз муҳимтарин омилҳои фаъолияти организми инсон аст. Тахминан 65 дарсади организми инсонро об ташкил медиҳад. Одам бе хӯроку гизо беш аз як моҳ зинда мемонад, аммо бе об чанд рӯз зиста метавонад бас. Талабот ба об барои ҳар нафар гуногун аст. Меъёри сарфи об дар як шабонарӯз барои нӯшидан аз 2,5 то 4 литр ва барои анҷоми дигар корҳо (шустушӯи либос, бадан, зарфҳо ва ғайра) аз 30 то 230 литрро ташкил медиҳад.

Об одамро аз бемориву дардҳо эмин мегардонад. Ҳатто намии замин аз об аст, ки бе он ягон растани ва гулу гиёҳ намерӯяд. Мо тоҷикониён аз сероб будани сарзамини бузургамон бояд ҳамеша бифаҳрем. Тоҷикистон аз захираи об бой буда, қариб 7000 пирях, 155 кӯлҳои гуногунҷам, даҳҳо ҳазор чашмаҳои одию маъданӣ ва обанборҳои зиёд дорад. Дар Тоҷикистон дарёҳои Сир, Вахш, Зарафшон, Варзоб, Қофарниҳон, Панҷ, Элок чорӣ мешавад, ки онҳо на ин ки Тоҷикистонро, балки мамлакатҳои ҳамсоя Ӯзбекистон, Туркменистонро низ шодоб мегардонанд. Ду дарёи қалоне, ки аз кӯҳҳои осмонбӯси мо сарчашма мегаранд, баҳри Аралро, ки имрӯзҳо хушк шуда истодаасту дар минтақаи Осиёи Миёна хисороти зиёд оварданад мумкин аст, аз об пур мекунад. Аз қадимулайём дар китобҳои динӣ низ об чун манбаи асосии ҳаёт дониста мешавад. Чор унсур дар ҳаёт муқаддасанд: об, хок, оташ, бод, ки тамоми мавҷудоти олам ба онҳо эҳтиёҷ доранд. Модоме ки асоси зиндагии ҳамаи мавҷудоти олам обро медонем, пас вазифадорем, ин маъхазии бузургро чун асоси ҳастӣ, ҷароғи равшанидиҳанда, созгори дунёи ҳастӣ эҳтиром намоем. Тозаву озода нигоҳ дорем, нагузорем, ки касе ин муъҷизоти бузургро ифлос гардонад, ё ягон амали носазое нисбати он раво бинад.

*Зи ҷӯе, ки хурдӣ аз он оби пок,
Нашояд фикандан дар он сангу хок.*

Тоза нигоҳ доштани об ва муқаддас шумурдани он, қиммат донистани ҳар қатраи ин муъҷизаи бузург қарзи ҳар як инсон аст. Зеро об на танҳо ҳамчун манбаи ободӣ, балки маъхазии нуру рушноӣ ва маҳсули шодихоӣ олами ҳастист. Об ҳаст, ки қуллӣ мавҷудоти олам дар афзоишву рушду нумӯш ва пояндагӣ қарор дорад. Об ҳаст, ки дар дами марг қатрае аз он ошомидани инсон нафас рост мекунад. Об ҳаст, ки гулу гиёҳ аз он рангу бӯй, таровату пояндагӣ мегиранд. Зиндагӣ аз ҳастии об асос мегирад. Мутаассифона, бархе аз инсонҳои беандеша дидаю дониста обҳоро ифлос мегардонанд. Аз ҷониби Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам, Эмомалӣ Раҳмон эълон гардидани Даҳсолаи байналмиллалии «Об барои рушди устувор, 2018-2028» боз як марҳилаи муҳим дар раванди муттаҳид гардонии

ба роҳ мондани масъулияти ҳамгироёнаи онҳо, ҳамчунин ҳифзи низоми экологии об ва дигар масъалаҳои марбут ба об имрӯз ба рӯзномаи нави ҷаҳонии рушд ворид гардидаанд, ки ин худ яке аз дастовардҳои муҳими талошҳои муштараки чанд соли охири ҷомеаи ҷаҳонӣ ба шумор меравад.

Боиси қайд аст, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон таърих ду даҳсолаи охир масъалаҳои вобаста ба обро дар қорҷӯбаи рӯзномаи глобалӣ фаъолна пеш мебарад. Бо ташаббуси Тоҷикистон ва як қатор кишварҳои дигар Маҷмаи қуллӣ Созмони Миллали Муттаҳид соли байналмиллалии оби ошомидани (2003) Даҳсолаи байналмиллалии «Об барои ҳаёт» (2005-2015) ва соли байналмиллалии ҳамкорӣ дар соҳаи об (2013) эълон кард.

Тоҷикистон таҳти роҳбарии хирадмандонаи Пешвои миллат талошҳои худро дар ин ҷода бо мақсади тақвияти

яке аз санадҳои муҳим дар ҷодаи ҳалли масъалаҳои вобаста ба об дар ҳамаи сатҳҳо ба ҳисоб меравад.

Мусаллам аст, ки Тоҷикистон захираҳои бузурги обро дар теъдоди зиёди пиряху дарёҳо, кӯлҳо ва шабақаҳои оби зеризаминӣ дорад аст. Дар қаламрави кишвари мо зиёда аз 60 фоизи захираҳои оби минтақаи Осиёи Марказӣ ташаккул меёбад.

Имрӯз масъалаҳои истифодаи самараноки захираҳои об, кам кардани талафоти он, беҳтар гардонидани сифати об ва пешгирии ифлосшавии манбаъҳои он доимо дар маркази диққати Ҳукумати Тоҷикистон қарор дорад. Дар ин асос мавқегирии ҳамгироёна нисбати масъалаҳои вобаста ба об, ки метавонад заминаи расидан ба комёбиҳои нав шавад, дар Барномаи ислоҳоти бахши оби Тоҷикистон барои давраи солҳои 2016-2025 пешбинӣ карда шудааст. Барномаи мазкур дар заминаи ду

лакай имрӯз оқибатҳои манфии таъсири тағйироти иқлимро эҳсос менамояд. Ҳарчи бештар солҳои боришоти зиёд ва хушксолиҳо, ҳарорати баланди ҳаво дар фасли тобистон ва хунукиҳои дарозмуддат дар зимистон мушоҳида мешаванд. Дар натиҷаи чунин ҳодисаҳои ғайримуқаррарӣ дар табиат кишварҳои минтақа талафоти зиёди иқтисодӣ бардошта истодаанд ва возеҳ аст, ки ин тамоюл дар оянда ҳам идома хоҳад ёфт. Бар замми он дар солҳои оянда зиёд шудани аҳолии минтақа ба таври назаррас аз эҳтимол дур нест. Аз ин сабаб омилҳои мазкур зарурати андешидани чораҳои иловагиро ҷиҳати рушди иқтисодӣ, аз ҷумла бо мақсади зиёд кардани истеҳсоли маводи физӣ ва нерӯи барқ ба миён меоварад.

Захираҳои бузурги оби Тоҷикистон ва қаторкӯҳҳои зиёди он имконоти фаровони истеҳсоли энергияи аз лиҳози экологӣ тозаро дарбар мегаранд. Тавассути онҳо кишвари мо метавонад дар татбиқи ин консепсияи саҳмгузор бошад. Ҳамкории судманд ва амалҳои мувофиқашуда дар самти истифодаи оқилонаи захираҳои гидроэнергетикӣ, бешубҳа, метавонад ҷиҳати расидан ба ҳадафҳои рушди натарҳ вобаста ба об, балки амали гардонидани дигар ҳадафу масъалаҳои мусоидати ҷиддӣ намояд.

Амалиёти Даҳсолаи байналмиллалии «Об барои рушди устувор, 2018-2028» ва дигар барномаҳои байналмилалӣ оид ба рушд, маблағгузорӣ ва мудирияти захираҳои табиӣ заминаи мустақами ҳамкорӣҳои минбаъдаи Тоҷикистонро фароҳам меорад.

Ҳамзамон, ҳамаи кишварҳо бояд дарк намоянд, ки дар ин масъалаҳо ҳамаи онҳо ҳоло ҳам бо мушкилоти зиёд рӯ ба рӯ мешаванд ва ҳалли онҳо амалҳои дастаҷамъона ва ҳамроҳшударо тақозо менамояд.

Аз ин рӯ, қабл аз ҳама, бояд чунин механизмҳои амалӣ гардонидани ҳадафу мақсадҳои мувофиқашуда таҳия ва роҳандозӣ карда шаванд, ки дар асоси онҳо ҳамаи гурӯҳҳои истифодабарандаи об ҳам имконияти дастрасӣ ва ҳам имконияти баробари қонеъ гардонидани ниёзмандии худро ба об дошта бошанд.

**А.Р. Умарӣ,
Ш.А. Тошев**
ассистентони
кафедраи ҷарроҳии
умумии рақами 1

дани талошҳои дастаҷамъонаи кишварҳои дунё баҳри расидан ба ҳадафҳои рушди устувор вобаста ба об ҳоҳад шуд. Татбиқи ташаббуси Президенти мамлакат муҳтарам, Эмомалӣ Раҳмон дар амиқ дарк намудани аҳамияти об, ҳам барои рушди иҷтимоиву иқтисодӣ, ҳифзи муҳити зист ва ҳам таъминии сулҳу субот саҳми арзанда мегузорад. Сарвари давлат дар Паём ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо зикри ин нукта таъкид карданд, ки: «Мо татбиқи пайгиронаи дипломатияи ҳамкорӣ дар соҳаи обро василаи воқеии ҳалли мушкилот дар ин самт медонем ва даҳсолаи оянда низ иҷрои ин нақшаро идома хоҳем дод».

Маъз бо ташаббуси Пешвои миллат масъалаҳои беҳтар намудани сифати оби ошомидани, самаранокии истифодаи захираҳои об ва

пешравиҳои ба даст омада ва дастбӣ ба натиҷаҳои нав идома медиҳад. Аз ин лиҳоз даҳсолаи байналмиллалии нав таҳти унвони «Об барои рушди устувор» эълон карда шуд. Сарвари давлат бо боварии комил изҳор доштанд, ки «ин ташаббус заминаи мусоидро барои расидан ба ҳадафҳои рушди устувор оид ба об фароҳам оварда, ба таҳкими нақши об дар раванди ноил гаштан ба дигар ҳадафу мақсадҳои дар сатҳи байналмилалӣ мувофиқашуда мусоидат хоҳад намуд». Тоҷикистон мавзӯи марбут ба обро ҳамчунин дар қорҷӯбаи Панели сатҳи баланд оид ба масъалаҳои об, ки бо ибтиқори Дабири қуллӣ Созмони Миллали Муттаҳид ва Президенти Бонки Умумиҷаҳонӣ таъсис ёфтааст, пеш мебарад. Сентябри соли 2016 панели мазкур нақшаи амалҳоро қабул намуд, ки

усули асосӣ: чудо кардани вазифаҳои сиёсӣ аз танзими фаъолияти истеҳсолиҳо хоҷагидорӣ ва гузариш ба низоми идоракунии ҳавзавӣ таҳия гардидааст. Расидан ба мудирияти ҳамгироёнаи захираҳои об ва дигар вазифаҳо, ки ба ҳадафҳои рушди устувори марбут ба об ворид гардидаанд, ҳамчунин ба Стратегияи миллии рушди Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 шомил карда шуданд.

Баробари ин кӯшишҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар самти ҳамкорӣ дар соҳаи об, бахусус дар сатҳи фаромарзӣ қайд кардан бамаврид аст. Возеҳ аст, ки имрӯз мушкилоти вобаста ба обро бе ҳамкории фарогир, бахусус дар сатҳи фаромарзӣ, ҳал кардан ғайриимкон аст.

Пӯшида нест, ки Минтақаи Осиёи Марказӣ ал-

Муборизаи якчоя мебояд

Терроризм, яке аз падидаҳои номатлуб ва зиёновару нангини зулмар ба ҳисоб рафта, ҳадафи он пароканда кардани якпорчагии давлат ва қатлу куштор буда, саркардагони он бо ин роҳ хостори ҳокимияти мутлақ барои амалигардонии мақсаду ниятҳои нопоки худ мебошанд. Дар замони муосир ин падидаи нангини хунхор аз ҷониби гурӯҳҳои гуногун бо истифода аз номҳои исломӣ, ба монанди «Давлати Исломи», «Ҷабҳат-а-нусра», «Ал-Қоид», «Толибон» ҷаҳонро ба ҳарос овардааст. Чунин гурӯҳҳои хунхор нерӯи ҷисмонии худро аз ҳисоби ҷавонони дур аз таҳсилу илм ва тарбияи падару модар монда ва надоштани таълимоти кофӣ дар бораи дину оини хеш ташкил медиҳанд, ки бо фикри ба осонӣ ба даст овардани пулу моли бе машаққат ба доми манфиатҷӯи муғриз меафтанд. Надоштани иттилои кофӣ инсонро ба ҷараёну ҳаракатҳои террористӣ мебарад. Чунин раванд дар охири асри XX ва авали асри XXI ба авҷи баланди худ расидааст, ки боиси нигаронии мардуми тамоми ҷаҳон гардидааст. Ҳодисаҳои хунину ваҳшиёнае, ки созиши террористии бо ном «Давлати исломӣ»-и дар паси матои сиёҳ бо дарҷи номи Худо ва Паёмбари ислом пинҳоншуда, мақсадҳои берун аз дину оинро дар хоки кишварҳои Сурияву Ироқ, Тунису Яман ва Нигерия анҷом медиҳанд. Дар баробари талафоти ғайриҷисмонӣ нафарони зиёде беғуноҳи ин кишварҳо, инчунин осорхонаҳои муҳими таърихӣ ва дастовардҳои муҳими инсонӣ вайрону валангор гардидаанд.

Чунин амалҳои террористӣ дар давлатҳои номбурда боиси дур мондан аз таҳсилу наврасону ҷавонон, беаҳамият ва беқадр шудани ҳуқуқҳои инсон гаштааст. Беқадриву беаҳамиятӣ ва ҳимоя нашудани ҳуқуқҳои умдаи мардум дар зери ин кулфати бедодгар онҳоро сарсонун саргардон сохтааст. Дар зери зулму ситами чунин созишҳои террористӣ, механизмҳои давлатии

ҳимояи ҳуқуқи инсон иҷро фаъолияти муътадили худро аз даст дода, ҳимояи ҳуқуқҳои шарҳвандони худро ба ҷо оварда наметавонад. Ин сабаби тарки ватан намудани шахрвандони зиёд гашта, ки имрӯзҳо ба ҳукми анъана даромадааст. Тақдир қисмати зиёде онҳо низ ҳангоми муҳоҷират, ки бештар бо тариқи баҳр сурат мегирад, номаълум боқӣ мемонад. Умуман дар давлатҳое, ки созишҳои террористӣ арзи ҳастӣ доранд ва барои амали гардонидани мақсадҳои нопокашон ҳаракатҳои террористиро анҷом медиҳанд, ҳуқуқҳои инсон пурра поймол гардида, эътироф намешаванд. Инсон-ҳуқуқ ва озодиҳои ӯ, ки арзиши олии эътироф шудаанд, дар назди чунин гурӯҳҳо ҳеч аҳамияте надорад ва василае барои амали гардонии ҳадафҳои ҷоҳилонаву хунхоронаи онҳо гаштааст.

Бояд қайд кард, ки террористӣ асоси маънавиёти ҷомеаро вайрон намуда, ба амнияти минтақа, тамоми ҷаҳон, таҳдид мекунад.

Ба муқобили терроризм бояд ҳам ҷомеа ва ҳам давлат мубориза баранд. Ҷомеаи шахрвандиро мебояд дар муқобили ғояҳои терроризм ғояҳои инсондӯстӣ гузошта, ба муқобили он мубориза бурда, истодагарӣ намоянд. Асоси ҳуқуқи мубориза бар зидди терроризмро дар давлати мо Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кодекси Ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни ҶТ «Дар бораи мубориза бар зидди экстремизм (ифродгарӣ) аз 8 декабри соли 2003 ва санадҳои дигари қонунгузори ҶТ ва асноди ҳуқуқи байналмилалӣ, ки аз тарафи Тоҷикистон тасдиқ шудаанд, ташкил медиҳад ва мақсади он, пеш аз ҳама, риоя кардан ва ҳимояи ҳуқуқ ва озодиҳои инсон дар ҶТ мебошад.

**Қаюмова М.А.,
З.А.Муҳаммадиева,
устодони кафедраи
забонҳои хоричӣ
ва лотинӣ**

Успех ТГМУ в 66-й Всероссийской научной конференции

Студенты Таджикского государственного медицинского университета им. Абуали ибни Сино приняли участие в 66-ой Всероссийской научной конференции молодых учёных и студентов с международным уча-

стием (г. Махачкала, ДГМУ), в которой приняли участие представители 35 вузов из Казахстана, Кыргызстана, России, Беларуси, Грузии, Азербайджана и Таджикистана, а также из дальнего зарубежья с общим количе-

ством докладов около 300. В секции «Хирургия» студент 5 курса лечебного факультета ЧОННАЗАРОВ Элдор Ихтиерович занял 2-ое призовое место за доклад «ОПЫТ ПРИМЕНЕНИЯ КРАЕВОЙ МИОТОМИИ СО СРЕДИННОЙ ДУБЛИКАТУРОЙ ГЛАЗОДВИГАТЕЛЬНЫХ МЫШЦАХ ПРИ КОСОГЛАЗИИ».

Также, благодарственным письмом отмечен ректор ТГМУ им. Абуали ибни Сино д.м.н., профессор Гулзода Махмадшоҳ Курбонали.

**Отдел науки и
инновации**

«ОБ ЭТОМ ДОЛЖНЫ ЗНАТЬ ВСЕ»

Издана в печати научно-популярная книга профессора кафедры анатомии человека им. Я.А.Рахимова Девонаева Олимджона Темуровича под названием «Об этом должны знать все».

Книга содержит предисловие, общие сведения, краткий словарь терминов, анатомические различия в строение тела у мужчины и женщины, мужские и женские половые органы, половой акт, положение при половом акте, близость после оргазма, наедине вдвоем, оплодотворение, роды, изменение происходящие после рождения ребенка, климактерический пери-

од, противозачаточные средства, причины бесплодия и советы мудреца.

Автор поставил перед собой задачу раскрыть и знакомит читателей в доступном и доходчивом варианте, сущностью половых взаимоотношений в различных аспектах, анатомию и физиологию половых органов мужчин и женщин и половую жизнь супругов. Предостережет молодых людей, вступающих в самостоятельную жизнь, от возможных, но не избежных ошибок. Книга содержит большой и интересный

материал, о котором должны знать все люди. Книга адресована широкому кругу читателей.

ТАЪЗИЯ

Раёсат, Шӯрои олимони ва Кумитаи иттифоқи касбаи кормандони ДДТТ ба номи ба номи Абӯалӣ ибни Сино ба муовини ректори донишгоҳ оид ба тарбия ва фарҳанг, н.и.т., дотсент Курбонбекова Парвина Қамчибековна бинобар даргузашти

ПАДАРАШ

ҳамдардии амиқ изҳор менамоянд.

Раёсат ва кумитаи иттифоқи касбаи кормандони донишгоҳ аз вафоти беаҳали омӯзгори кафедраи химияи биоорганикӣ ва физиколоидӣ ИСОЕВ ҶУМЪАХОН НЕЪМАТОВИЧ саҳт андуҳгин буда, ба аҳли оилаи марҳум аз даргоҳи Илоҳӣ сабри ҷамил хоҳонанд.

Раёсат ва Кумитаи иттифоқи касбаи кормандони ДДТТ ба номи ба номи Абӯалӣ ибни Сино ба дотсенти кафедраи физикаи тиббию биологӣ бо асосҳои информатика, н.и.х., Аслонова Хосият Махмавна бинобар вафоти

МОДАРАШ

изҳори тасаллият менамоянд.

ҲАЙАТИ МУШОВАРА:

Гулзода М. Қ. - ректори ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино;
Ибодов С.Т. - муовини ректор оид ба таълим;
Юсуфӣ С.Ҷ. - муовини ректор оид ба илм ва нашрия;
Қобилов Қ.К. - муовини ректор оид ба муолиҷа;
Курбонбекова П.Қ. - муовини ректор оид ба тарбия ва фарҳанг;
Ҳокимов Т.З. - муовини ректор оид ба корҳои хоҷагии маъмури;
Носиров Қ.Н. - мудири шӯъбаи таҳлил, назорат ва робита бо ҷомеа;
Расулов С.М. - мудири шӯъбаи иттилоот ва нашрия;

Хуруфчин: Алишер
Тарроҳ: Комрон У.
Мусаҳҳаҳ: Таманно

Дар матбааи «Мега Принт»
ба таъби расидааст.